

Rezultat 1

Definirea categoriilor de potențiali beneficiari ai Proiectului „Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe de CDI - CRESFORLIFE”

Rezultat integral aferent perioadei 01.09.2016-31.10.2016

București, 2016

Programul Operațional Competitivitate

Axa: 1 Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor

Acțiunea: 1.2.3. Parteneriate pentru transfer de cunoștințe

Denumire Proiect: Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe CDI

ID / Cod My SMIS: P_40_380 / 105506

Nr. Contract: 15/01.09.2016

Titlul rezultatului: Definirea categoriilor de potențiali beneficiari ai Proiectului „Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe de CDI - CRESFORLIFE”

Tip rezultat: rezultat integral

Perioada de realizare: 01.09.2016-31.10.2016

Activitatea: A. Activități pentru stimularea transferului de cunoștințe

Sub-activitatea: A.1 Identificarea și formularea ofertei de expertiză și rezultate

Documentul de avizare internă: Proces verbal de avizare nr. 77/14.11.2016 în CACS a INCDS

Echipa de lucru: Chira Dănuț, Tăut Ioan, Blaga Tatiana, Nețoiu Constantin, Constandache Cristinel, Barbu Ion

Cuprins

1. Context.....	1
2. Tipuri de potențiali beneficiari.....	2

1. Context

Provocările induse de un mediu economic în schimbare, creșterea concurenței în sectorul forestier coroborată cu problemele forței de muncă urmare a creșterii gradului de mecanizare au determinat Uniunea Europeană, prin strategia forestieră, să evidențieze necesitatea promovării transferului de cunoștințe la toate nivelurile sectorului forestier. Creșterea competitivității sectorului forestier de a dezvolta produse noi și servicii de o înaltă calitate pentru o cerere diversificată și o creștere a societății bazată pe o sursă de materie primă regenerabilă impune un transfer de cunoștințe dintre unitățile de cercetare-dezvoltare și mediul economic sectorial. În acest mod transferul cunoștințelor științifice și tehnologice valoroase cu un impact major la nivelul administrației silvice și agenților economici din silvicultură, exploatare și industrializare a lemnului contribuie la creșterea competitivității sectorului forestier prin cercetare – dezvoltare și inovare. În vederea stimulării competitivității sectorului forestier se evidențiază pe prim plan rolul parteneriatelor dintre unitățile de CDI și întreprinderile economice, respectiv public-privat.

Pornind de la obiectivul general al proiectului care constă în creșterea capacității și competitivității economice a întreprinderilor din sectorul forestier pe baza furnizării serviciilor și beneficiilor multiple pe care pădurea și silvicultura durabilă le asigură societății românești, scopul proiectului propus este de a asigura creșterea impactului activităților economice din domeniul forestier printr-un transfer mai bun de cunoaștere și de expertiză între cercetare și mediul economic, realizându-se dezvoltarea unui sector forestier puternic și dinamic bazat pe sursă de materie primă regenerabilă. Obiectivele specifice ale proiectului care se subscriu obiectivului general sunt:

- finanțarea accesului unor întreprinderi din sectorul forestier la expertiză extinsă și la facilitățile Institutului Național de Cercetare – Dezvoltare în Silvicultură “Marin Drăcea” de a transfera rezultatele cercetărilor și competența către aceste întreprinderi care își dezvoltă afaceri de piață și de a dezvolta cercetări în colaborare efectivă cu acestea;
- creșterea competitivității economice a sectorului forestier românesc prin transferul de cunoștințe științifice și tehnologie la nivel local regional și național;
- creșterea calității sociale prin transferul de soluții practice și tehnologii avansate (valoroase) capabile să genereze beneficii sociale directe la nivel local, regional, național și internațional.

Îndeplinirea acestor obiective în cadrul proiectului poate fi realizată prin activități privind accesul întreprinderilor la infrastructura/laboratoarele/echipamente de CD prin servicii de transfer de abilități/competențe, bazate pe procedee și noi reglementări a procesului de producție silvică, și pe tehnologii optime de gospodărire durabilă și de protecție a pădurilor pentru obținerea de bunuri și servicii în vederea creșterii bunăstării umane și a calității vieții. Totodată, în vederea creșterii contribuției sectorului forestier la dezvoltarea rurală și protecția mediului, se vor dezvolta cercetări în colaborare efectivă privind evaluarea resurselor de lemn, monitorizarea conservării biodiversității pădurilor și a potențialului lor productiv, evaluarea economică a funcțiilor și serviciilor oferite de ecosistemele de pădure.

Aceste obiective specifice stabilite în cadrul proiectului propus contribuie la: creșterea competitivității silviculturii românești prin creșterea impactului activităților economice printr-un transfer mai bun de cunoaștere și de expertiză între cercetare și mediul economic; creșterea contribuției sistemului românesc de cercetare – dezvoltare din silvicultură la sporirea stocului

europene de cunoaștere prin creșterea vizibilității internaționale și transferul rezultatelor în sistemul socio – economic în general, și în practica silvică, în special; creșterea rolului științei silvice în societate prin dezvoltarea și implementarea de soluții, care să genereze beneficii sociale directe la nivel local, regional, național și European, specifice problemelor legate de dezvoltarea rurală și protecția mediului (amenajarea teritoriului, valorificarea resurselor forestiere locale și regionale, agroturism, realizarea de culturi agrosilvice, perdele forestiere), precum și problemelor legate de coeziunea și dinamica socială.

În România, dezvoltarea sectorului forestier este prioritară, iar contribuția pădurii și a silviculturii la dezvoltarea economică a țării prezintă o importanță deosebită, Guvernul României recunoscând în mod oficial că acest domeniu este de interes strategic în țara noastră. În acest sens, în perspectiva anilor viitori, sectorul forestier trebuie să cunoască o dezvoltare competitivă adecvată, în concordanță cu strategiile de dezvoltare forestieră adoptate la nivel național și european. Această dezvoltare competitivă este susținută în mod coerent de strategia cercetării – dezvoltării și inovării în domeniul forestier pe termen mediu, parte componentă a Strategiei Naționale de Cercetare - Dezvoltare și Inovare pentru perioada 2014-2020 (Orizont 2020) armonizată cu cea europeană în domeniu. Așadar, proiectul "Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe de CDI" contribuie în mod esențial la creșterea competitivității sectorului forestier de a dezvolta produse noi și servicii de o înaltă calitate pentru o cerere diversificată și o creștere a societății bazată pe o sursă de materie primă regenerabilă. În acest mod, transferul în practica silvică a cunoștințelor științifice și tehnologice valoroase de tipul „rezolvare de probleme complexe” (problem solving), de interes local, regional și național, cu un impact major la nivelul administrației silvice și agenților economici din silvicultură, contribuie la creșterea competitivității silviculturii românești prin cercetare – dezvoltare și inovare. Cunoștințele și serviciile noi/îmbunătățite oferite întreprinderilor partenere prin derularea și realizarea proiectului vizează în principal : promovarea și realizarea unui management durabil al resurselor forestiere; conservarea și ameliorarea biodiversității pădurilor și a potențialului lor productiv, protectiv și peisagistic; promovarea de sisteme agrosilvice culturi speciale pentru biomasă/energie și alte produse nelemnoase pentru asigurarea creșterii contribuției sectorului forestier la dezvoltarea rurală și la protecția mediului.

2. Tipuri de potențiali beneficiari

Actorii economici care activează pe piața specifică sectorului silvic sunt diverși, putând fi grupați în trei mari categorii: administratori/proprietari de păduri, unități economice de exploatare, industrializare și valorificare a produselor pădurii (lemn, vânat, produse accesorii etc.) și întreprinderi prestatoare sau solicitante de servicii în domeniul silviculturii.

Ponderea în economia națională a sectorului forestier variază între 3,5% și 4,5% din PIB, iar nivelul resursei umane angrenate în activitățile economice specifice acestui sector fiind de peste 160.000 persoane, preponderent din zonele rurale, fiind activi peste 6000 de agenți economici cu activitate de silvicultură, exploatare forestieră, prelucrare primară și industrială a lemnului. Piața de servicii de transfer de cunoștințe în domeniul forestier se extinde la nivelul întregii țării. Mărimea cererii variază regional în funcție de procentul de împădurire, ponderea sectorului forestier în economia regională, complexitatea și agresivitatea factorilor de stres biotici și abiotici.

Administratorii/proprietarii de păduri reprezintă componenta majoră a pieței vizate de Institutul Național de Cercetare – Dezvoltare în Silvicultură Marin Drăcea (INCDS) fiind beneficiarii principali ai serviciilor de cercetare și transfer tehnologic și de cunoștințe. În raport cu tipul proprietății, raportul dintre proprietatea publică de stat și cea privată (persoane fizice și juridice, unități administrative, etc.) este echilibrat.

O primă subcategorie de potențiali beneficiari ai transferului de cunoștințe este reprezentată de administrația silvică. Administrarea fondului forestier național, conform Codului Silvic, se realizează prin Regia Națională a Pădurilor - Romsilva (fond forestier de stat, proprietate privată a unităților administrative și a persoanelor fizice și juridice), baze experimentale ale INCDS (fond forestier de stat și proprietate privată a persoanelor fizice și juridice), ocoale silvice de regim (proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, a unităților administrative) și ocolul silvic al Regiei Autonome Administrația Patrimoniului Protocolului de Stat.

Regia Națională a Pădurilor - Romsilva este principalul furnizor de servicii de administrație silvică asigurând prin structurile teritoriale administrarea unei suprafețe de fond forestier proprietate publică a statului de 3.154.661 ha, prin contracte de administrare pentru suprafața de 377.845 ha, respectiv contracte de prestări servicii silvice pentru 643.819 ha. Structura de administrare silvică a RNP – Romsilva cuprinde 41 de direcții silvice și 323 de ocoale silvice. Pe lângă activitatea de administrare a fondului forestier RNP-Romsilva asigura prin cele 22 de administrații ale parcurilor naționale și naturale managementul majorității ariilor protejate din România.

În concordanță cu aceste aspecte componenta principală a cererii de servicii de transfer tehnologic și cercetare din domeniul silviculturii este acoperită de RNP-ROMSILVA. Nevoile de transfer tehnologic al acestui administrator de fond forestier sunt diverse acoperind întreaga gamă de servicii de cercetare-dezvoltare pe care le oferă INCDS Marin Drăcea. Această cerere de transfer tehnologic distribuie în două componente majore: programul de transfer tehnologic și de cunoștințe coordonat la nivel central de către RNP-Romsilva și asistențe tehnice și prestările de servicii de cercetare-dezvoltare derulare la nivel local direct cu ocoale silvice vizând în special aspecte punctuale (probleme locale de protecție a pădurilor, analize de semințe, studii pedo-staționale etc.).

INCDS Marin Drăcea prin bazele experimentale asigură administrarea unei suprafețe totale de fond forestier de stat de 47.995 ha. În cadrul bazelor experimentale se realizează un transfer tehnologic și de cunoștințe permanent printr-un program propriu al INCDS Marin Drăcea. În consecință acest administrator de fond forestier nu este vizat de proiectul CRESFORLIFE.

Administratorii de păduri private asigură administrarea fondului forestier proprietate a unităților administrativ teritoriale, a persoanelor fizice și juridice prin intermediul ocoalelor silvice de regim, organizate conform Codului Silvic. În prezent sunt înregistrate în registrul administratorilor de păduri și al ocoalelor silvice peste 150 ocoale silvice de regim. Dintre acestea 103 ocoale silvice de regim sunt membre ale Asociației Administratorilor de Păduri, organizație profesională de utilitate publică a structurilor de administrare silvică privată. Dintre acestea se remarcă ocolul silvic Penteleu, administrator al pădurilor proprietate a Academiei Române, care și-a exprimat interesul în faza de depunere a proiectului de a dezvolta un parteneriat cu scopul asigurării unei management durabil al pădurilor cu valoare ridicată de conservare, protecția și regenerarea acestora inclusiv pregătirea procesului de certificare.

Tipul și nivelul serviciilor de cercetare și transfer tehnologic solicitate de aceste întreprinderi economice diferă semnificativ de la administratorul public la cel privat. Dezvoltarea și consolidarea componentei private în domeniul proprietății și administrării pădurilor va conduce pe termen mediu și lung la o creștere semnificativă a cererii pentru servicii cercetare, expertiză și tehnologie. Creșterea cererii asociate segmentului de piață reprezentat de administratorii/propietarii de păduri este favorizată de restricțiile impuse procesele de certificare a managementului forestier, dezvoltarea tehnologică (sisteme moderne de evaluare, măsurare și monitorizare, tehnologii și complexe de substanțe de combatere cu impact redus asupra mediului în concordanță cu cerințele Uniunii Europene, etc.), necesitatea asigurării unei gestionări durabile a pădurilor în concordanță cu Strategia națională forestieră și Strategia forestieră europeană. Creșterea concurenței pe piața administrării pădurilor private printr-un management durabil adaptativ, impune creșterea competitivității acestora prin accesul la transfer de cunoștințe dobândite de organizațiile CDI din domenii și subdomenii de specializare inteligentă.

Cea de-a doua subcategorie a grupului de potențiali beneficiari ai transferului tehnologic administratori/propietari de păduri este reprezentată de proprietarii de păduri și asociațiile de proprietari de păduri. La nivel regional sunt funcționale mai multe asociații de proprietari de păduri, organizați la nivel național în trei structuri asociative principale: Asociația proprietarilor de păduri – APPR și Federația proprietarilor de păduri și pășuni din România – NOSTRA SILVA, Asociația Proprietarilor de terenuri forestiere private - PROFOREST.

O altă categorie importantă a potențialilor beneficiari este cea a administratorilor și custozilor ariilor naturale protejate care includ păduri, România având în prezent în jur de 1000 de arii naturale protejate. Pentru elaborarea sau implementarea setului de măsuri minime de conservare, respectiv a planului de management ale ariilor naturale protejate, INCDS Marin Drăcea poate oferi atât servicii de cercetare cât și de transfer tehnologic și cunoștințe. Alți potențiali beneficiari ai transferului tehnologic prin proiectul CRESFORLIFE este reprezentat de unitățile economice de exploatare, comercializare, industrializare a produselor pădurii. Numărul agenților economici atestați pentru activități de exploatare forestieră este peste 4750, organizația profesională reprezentativă fiind Asociația Forestierilor din România – ASFOR, cu sucursale în principalele zone forestiere ale României.

Această categorie reprezintă un segment de piață pe care se manifestă în prezent o cerere acută de servicii de cercetare și transfer tehnologic, cu tendințe de creștere pe termen mediu și lung. Raportul dintre cerere și ofertă în cadrul acestui segment de piață este dezechilibrat, urmare a reducerii/desființării unor unități de cercetare cu profil specific (Institutul Național al lemnului – unitate de cercetare specializată în domeniul exploatării și industrializării lemnului). O altă cauză este reprezentată de tendința actuală de adoptare a unor soluții tehnologice apropiate de mediu, de creștere a eficienței activităților de exploatare și industrializare a lemnului, creșterea mediului concurențial.

Ultima categorie de potențiali beneficiari ai proiectului CRESFORLIFE este reprezentată de întreprinderile prestatoare de servicii/lucrări în silvicultură sau cele care solicită o expertiză silvică. Din punct de vedere al organizării profesionale reprezentativă este Asociația profesională a prestatorilor de servicii în silvicultură din România.

În general, această componentă de beneficiari ai organizațiilor de cercetare-dezvoltare din silvicultură solicită analize diverse (pedologice, cadastru forestier, servicii GIS, etc.) sau studii specifice (reconstrucție ecologică, tehnologii de împădurire, bilanț de mediu, studii de evaluare adecvată pentru activități cu impact asupra fondului forestier, etc.).